

عنوان مقاله:

شناسایی الگوی رهبری آموزشی مدیران مدارس (مطالعه موردی: دوره اول ابتدایی شهر تهران)

محل انتشار:

فصلنامه مدیریت و برنامه ریزی در نظام های آموزشی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

مریم شهبابی فراهانی - دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

علی اکبر خسروی بابادی - دانشیار، گروه علوم تربیتی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

عباس خورشیدی - استاد گروه علوم تربیتی، واحد اسلامشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف: پژوهش حاضر با هدف شناسایی ابعاد، مولفه ها و شاخص های رهبری آموزشی مدیران مدارس دوره اول ابتدایی شهر تهران انجام شده است چرا که رهبری یک عامل کلیدی برای بهبود عملکرد سازمان است و موفقیت یا شکست سازمان وابسته به اثربخشی رهبری در تمام سطوح است. مواد و روش ها: پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر داده ها کیفی مبتنی بر روش داده بنیاد و از نظر ماهیت اجرا، توصیفی است. جامعه آماری پژوهش، خبرگان و متخصصان حوزه رهبری آموزشی و اساتید دانشگاهی دارای سوابق پژوهشی و عملیاتی مرتبط با موضوع رهبری آموزشی (شامل کلیه مطلعین کلیدی در حوزه رهبری آموزشی، مدیران ارشد آموزش و پرورش و صاحبان آثار علمی (کتاب، مقاله و ...) در حوزه رهبری آموزشی) بودند که از طریق نمونه گیری هدفمند و به روش گلوله برفی تعداد ۱۸ نفر برای مصاحبه انتخاب شد. ابزار جمع آوری داده های مورد نیاز مصاحبه نیمه ساختاریافته بود و سپس فن دلفی و بارش مغزی نیز انجام شد. پس از انجام مصاحبه، اجرای فن دلفی و بارش مغزی اطلاعات بدست آمده جمع بندی شد و سپس به کمک نظریه داده بنیاد اقدام به مقوله بندی و کدگذاری مفاهیم شد و الگوی نهایی بدست آمد. برای تحلیل داده های کیفی از روش کدگذاری باز، تولید مفاهیم اولیه، تولید مقوله های عمده، کدگذاری محوری و ارتباط بین مقوله ها، کدگذاری انتخابی استفاده شد. برای تعیین اعتبار درونی یافته ها، از تطبیق داده ها با مطالعه مبانی نظری و پیشینه پژوهش، مصاحبه با افراد کانونی و اخذ نظرات و رهنمودهای گروهی از خبرگان استفاده شد و قبل از کدگذاری، بررسی نهایی به عمل آمد. به منظور تعیین اعتبار بیرونی یافته ها از تکنیک های حصول اشباع نظری، استفاده از رویه های ویژه کدگذاری و تحلیل نمادها و نشانه ها و توصیف غنی داده ها، بهره گرفته شد. به منظور تعیین روایی یافته ها نیز از تکنیک های جمع آوری داده ها از منابع متعدد، تحلیل موارد منفی و انعطاف روش استفاده شد که همگی بیانگر اعتبار و روایی مناسب یافته های پژوهش بودند. بحث و نتیجه گیری: نتایج بدست آمده نشان داد الگوی ارائه الگوی رهبری آموزشی مدیران مدارس دوره اول ابتدایی شهر تهران دارای ۲۴۸ شاخص، ۳۹ مولفه و ۵ بعد است. ابعاد و مولفه های بدست آمده عبارت اند از: بعد اعتقادی (شامل مولفه های ارزشی، تجسم گرایی، جامعیت، تعمق و انعطاف پذیری)، بعد ساختار کار و محیط (شامل مولفه های ارزیابی آموزشی، نظارت آموزشی، مدیریت بر فرایند یاددهی-یادگیری، رشد و توسعه حرفه ای، گفتمان آموزشی و مدل سازی)، بعد سبک رهبری (شامل مولفه های اداری/مدیریتی، مشارکتی، تحولی، توزیعی، تعاملی، آزادمنشانه، هیجانی، آموزش مدار، اخلاقی و اقتضایی)، بعد توانایی سازمانی و کاری رهبر (شامل مولفه های تعیین جهت، تجزیه و تحلیل و قضاوت، مدیریت بهبود، توانایی سازمانی، فرهنگ سازمانی، جو سازمانی، ارتباطات اثربخش، اقتدار حکمتی) و بعد ویژگی های شخصی، عقلی و عاطفی رهبری (شامل مولفه های نفوذ، بصیرت، چالش پذیری، الهام بخشی، روحیه بخشی، مصمم بودن، حساسیت، تفکر واگرا، علایق و انگیزه های شخصی و ارزش مدار) است. پس مصاحبه با خب ...

کلمات کلیدی:

مدارس دوره ابتدایی، رهبری، رهبری آموزشی، مدیران مدارس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

